

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25 C, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Skirmantui Tumeliui
skirmantas.tumelis@gmail.com

2013-10-21 Nr. R2-3071
į 2013-10-03 prašymą

DĖL JŪSŲ PRAŠYMO NAGRINĖJIMO

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) 2013 m. spalio 3 d. gavo Jūsų prašymą (reg. Nr. R3-518) dėl tolygaus šildymo sąlygos taikymo pagrįstumo.

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (Žin., 2003, Nr. 51-2254; 2007, Nr. 130-5259; 2009, Nr. 61-2402) (toliau – Įstatymas) 12 straipsnio 2 dalis nustato, kad jeigu pastate yra daugiau kaip vienas šilumos vartotojas, visas pastate suvartotas šilumos kiekis paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį, išmatavus, įvertinus ar kitaip pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus metodus nustatčius, kokias visų vartotojų bendrai suvartoto šilumos kiekio dalis tenka tam šilumos vartotojui. Šių dalių matavimo, nustatymo ar įvertinimo metodą šilumos vartotojai pasirenka Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262; Nr. 77; 80; 82) nustatyta sprendimų priėmimo tvarka iš Komisijos rekomenduotų taikyti metodų. Kiti metodai gali būti taikomi tik suderinti su Komisija. Kol vartotojai pasirenka metodą, taikomas pastato šildymo ir karšto vandens sistemą bei įrengtus atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus atitinkantis metodas. Vadovaujantis Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297 (Žin., 2010, Nr. 127-6488) (toliau – Taisyklės), 132.5 punktu vartotojai turi teisę kartu su kitais pastato, pastato butų ir kitų patalpų savininkais pasirinkti vieną iš Komisijos rekomenduojamų taikyti ar su ja suderintų šilumos ir (ar) karšto vandens išdalijimo butams ir kitoms patalpoms metodų arba parengti ir, suderinus su Komisija, taikyti (nurodyti šilumos vartojimo pirkimo-pardavimo sutartyse, sudarytose pagal šalių individualiai aptartas sąlygas; naudoti apskaičiuojant butų ir kitų patalpų savininkų patirtą žalą, buto ar kitų patalpų savininkui savavališkai pakeitus šilumos įrenginių elementus (išskyrus vandens ėmimo prietaisus) kitokiais, negu nurodyta statinio projekte (ar jo dalyje), pakeitus jų jungimo schemą ir panašiais atvejais) metodą, atitinkantį esamus pastato bei pastato šildymo ir karšto vandens sistemos ypatumus.

Taisyklių 29.2. punktas numato, kad „šilumos tiekėjo parinktas ir su vartotoju suderintas iš Komisijos rekomenduojamų taikyti (Taisyklių 1 priedo 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65 punktai) arba kitas su Komisija suderintas šilumos kiekio, nustatyto šilumos pirkimo-pardavimo vietoje ir (ar) ties tiekimo-vartojimo riba, paskirstymo butų ir kitų patalpų savininkams metodas, atitinkantis pastato šildymo ir karšto vandens sistemos ir jos prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų tipą bei įrengtus šilumai paskirstyti naudojamus apskaitos prietaisus. Komisijos rekomenduojami ar su ja suderinti šilumos paskirstymo metodai gali būti taikomi“. Taisyklių 29.2.3. punkte nustatyta, kad „kai šilumos pirkimo-pardavimo vietoje ir (ar) ties tiekimo-vartojimo riba pastato individualaus šilumos punkto įvade įrengtas šilumos apskaitos prietaisas matuoja bendrą viso pastato suvartotą šilumos kiekį, o kiekviename bute įrengta kolektorinė šildymo sistema su buto įvade įrengtais šilumos apskaitos prietaisais bei kiekvieno buto įvade įrengtais karšto vandens kiekio apskaitos prietaisais, taikomas šilumos paskirstymo metodas Nr. 3 (Taisyklių 1 priedo 61 punktas)“.

Pažymėtina, kad Pastato išorinių atitvarų šiluminė varža, nustatant minimalius reikalavimus, yra normuojama pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė

technika“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. D1-156 (Žin., 2005-08-18, Nr. 100-3733). Pastato vidinių atitvarų šiluminei varžai tarp gretimų patalpų, kuriose projektuojant numatyta palaikyti norminę temperatūrą, nėra nustatytos minimalios vertės. Šiluma pagal pagrindinius termodinamikos dėsnius juda link pusiausvyros padėties, todėl buto savininkas, norėdamas taupyti, gali savo bute palaikyti kad ir keliais laipsniais žemesnę oro temperatūrą, taip naudojant šilumą iš gretimų patalpų. Netgi izoliavus gretimas patalpas ar praeinančius šilumos tiekimo vamzdžius, šilumos migravimas sumažinamas, bet nepanaikinamas, todėl dalis šilumos vis tiek pakliūna į šias patalpas. Į patalpą papildomai patekusio šiluminės energijos kiekio dalis daugiausiai priklauso nuo temperatūrų skirtumo. Dėl minėtų priežasčių privalo būti taikoma tolygaus šildymo sąlyga.

Pažymėtina, kad Šilumos paskirstymo metodo Nr. 3, patvirtinto Komisijos 2005 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. O3-19 (Žin., 2005, Nr. 60-2158; 2012, Nr. 122-6188) (toliau – Metodas Nr. 3), 13 punkte nustatyta, kad tolygaus šildymo sąlygos koeficientas yra 0,7 arba nustatomas **eksperimento būdu**. Tai reiškia, kad gyventojai, norėdami taikyti kitokią tolygaus šildymo sąlygos koeficientą (ne 0,7), privalo atlikti eksperimentą, kurio metu būtų nustatytas realus tolygaus šildymo sąlygos koeficientas jų namuose.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 12 straipsnio 2 dalį gyventojai gali parengti savo atskirą šilumos paskirstymo metodą. Šilumos paskirstymo metodų rengimo tvarką reglamentuoja Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklės, patvirtintos Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-121 (Žin., 2004, Nr. 168-6214). Jeigu daugiabučio namo butų ir (ar) kitų patalpų savininkai siekia tikslaus, jų namo šildymo ir karšto vandens tiekimo sistemų realią situaciją atitinkančio įvertinimo, jie turėtų atlikti energijos vartojimo auditą. Energijos vartojimo auditas įvertins realias gyvenamojo namo technines charakteristikas ir parametrus, nuo kurių priklauso šilumos sklaida pastate ir papildomų vidinių šilumos šaltinių įtaka šilumos pasiskirstymui name bei šilumos suvartojimui kiekviename bute. Tai reiškia, kad jeigu atlikus energijos vartojimo auditą paaiškės, jog faktinis skaičiuotinas pastate tolygaus šildymo sąlygos koeficientas yra kitoks negu dabar Komisijos rekomenduojamas, gyventojai savo parengtame metode galės nustatyti kitokią tolygaus šildymo sąlygos koeficientą.

Atkreiptinas dėmesys, jog energijos vartojimo audito daugiabučiuose namuose procedūra teisės aktuose nėra reglamentuota, todėl Komisijos nuomone, energijos vartojimo auditui gali būti prilyginama **eksperimentu, skaičiavimais ar bet kokiais kitais objektyviais įrodymais pagrįsta išvada, kurioje bus nurodyta koks turi būti taikomas tolygaus šildymo sąlygos koeficientas daugiabučiui namui arba kiekvienai patalpai atskirai**.

Pastato energijos vartojimo auditą turi teisę atlikti tik specialistas, turintis galiojantį pastatų energetinio naudingumo sertifikavimo kvalifikacijos atestatą. Atkreipiame dėmesį, kad energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito (toliau – auditas) atlikimo tvarką ir sąlygas bei auditą atliekančių specialistų (toliau – auditoriai) rengimo ir atestavimo tvarką nustato Energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose bei audito atlikimo tvarkos ir sąlygų ir energijos vartojimo pastatuose, įrenginiuose ir technologiniams procesams audito atliekančių specialistų rengimo ir atestavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. 1-148 (Žin., Nr. 93-4830, 2012). Informuojame, kad vadovaujantis Aprašo 79 punktu, informacija apie išduotus atestatus, atestatų galiojimo sustabdymą, atestatų galiojimo sustabdymo panaikinimą ir atestatų galiojimo panaikinimą skelbiama VĮ Energetikos agentūros interneto svetainėje <http://www.ena.lt>.

Komisijos pirmininko pavaduotojas

Darius Biekša